

Verenigde Hollandse Zeil Compagnie

Een initiatief van
Quo Vadis Charters, Leiden, Holland

Vhze Scheeps Journaal

1ste jaargang - nummer 1 - april 2009

Welkom

Welkom bij de Verenigde Hollandse Zeil Compagnie. Als vanouds staan wij Nederlanders bekend om onze handelsgeest, lef, innovatie, creatieve oplossingen, vrij en flexibel (kunnen) manoeuvreren.

Wij zouden geen zeevarende natie meer zijn als wij behalve in Nederland ook nu nog overzee de grootste bijdrage leveren aan de zeilende beroepsvaart. Niet meer met vracht, maar nu voor vakantie, plezier en ontspanning, wereldwijd!

De Verenigde Hollandse Zeil Compagnie (VHZC) bepaalt graag mét u de koers. Wij bieden u praktische informatie, zoeken passende antwoorden, maken u wegwijs in de vele mogelijkheden en hebben een luisterend oor om uw persoonlijke maritieme ideeën uit te werken. Bel ons gerust of stuur een e-mail. Bij de VHZC werken mensen die u persoonlijk meenemen in de maritieme wereld. U maakt zelf de keuze uit de mogelijkheden die wij u kunnen aanbieden. Dat kost ons wat meer tijd, maar dat hebben wij graag voor u over.

Welkom aan boord!

Flexibel

Holland en Friesland zijn een logische keuze als u op zoek bent naar luxe en professionaliteit. Ook als u verrastend op vakantie wilt, voor uw trouwerij, uw jubileum, voor uw dagtocht, weekend en weektochten en ..... ?

Wij gooien de trossen los voor meetings, incentives, diners en ontspanning. En vanzelfsprekend alles duurzaam! Wij beschikken immers over het meest milieuvriendelijke (groeps)vervoermiddel: **zeilschepen!**

Trakteer uzelf en uw klanten en ontdek de wereld van het verborgen Nederland! De Wadden en het IJsselmeer zijn één van de best bewaarde natuurgebieden van Europa. Het gebied is ideaal voor meetings en green events en biedt een grote diversiteit aan outdoor activiteiten aan boord en aan de wal.

Catering

Iedere schipper heeft met zijn jarenlange ervaring het beste zicht op de verschillende roeiverenanciers in zijn bekende (vaar)omgeving. De catering bij de VHZC wordt daarom door de schippers zelf verzorgd, behalve als u ervoor kiest zelf 'te cateren' of u besluit uw eigen catering in te schakelen. Vraag vrijblijvend offerte aan voor uw verzorgde vaartocht op de contactpagina van de site www.vhzc.nl

Kwaliteit

Het gras is groener bij de burens, maar het water is blauwer bij ons. Nederland mag klein van stuk zijn, als bestemming doen de Friezen aan beide zijden van het IJsselmeer en de Zeeuwen zeker niet onder voor de rest. Zowel de schepen als de unieke locaties van het platteland zijn voorzien van alle benodigde hightech-snufjes die uw evenement tot een succes maken.

Maar ook voor de authentieke zeilervaring, zonder al die moderne tuigage is mogelijk. Op de deels historische, maar zeer professioneel georganiseerde schepen kunt u terecht voor vergaderingen en incentives.

En als u er dan toch bent, kunt u middenin het water net zo goed een nachtje (of twee) op deze schepen blijven slapen. Geheel in Hollandse stijl. En die stijl is verrassend aangenaam!

Keuze

Voor een uitzonderlijk evenement is natuurlijk wel een opmerkelijke locatie nodig. Dat komt mooi uit, want historische schepen en pittoreske VOC steden bieden met het grootste gemak ruimte aan grote groepen en kleinere gezelschappen.

Probeer ook de andere mogelijkheden, bijvoorbeeld rondom het racecircuit van Assen, Oerol op Terschelling, de Sneekweek, DelfSail, Sail Amsterdam of één van de vele andere grote en kleine maritieme evenementen.

Vaargebied

Wadden: echt uitwaaien
IJsselmeer: anders, maar herkenbaar
Markermeer: even weg, maar niet te ver
Meren en kanalen: ontdek het verborgen Holland daar hebben wij vroeger ook al veel gevaren!
Oostzee: nog steeds de grootste zeilende vloot
Schepen: van stijlvol in betaalbare luxe tot authentiek en back-to-basic
Accommodatie: van Pullman tot hangmat

De pot

Oftewel de hachelijke onderneming tot poepen op volle zee bij slecht weer.

De pot is nogal klein aanboord van een schip, de bril nét groot genoeg om je billen te bevatten. Het schip helt bij hoge nood meestal naar de verkeerde kant, dus moet je je altijd schrap zetten. Met aan beide zijden de handen stevig om de handgrepen geklemd, de voeten geschoeid met goed profiel tegen het onderuit schuiven en dan maar persen in de hoop voor de volgende klap klaar te zijn, lukt bijna nooit. Door het persen moet je ook nog plassen, dus met pijn en moeite (en een losse hand) het lid tussen de benen door de pot ingeduwd net op tijd voor de volgende klap. Waarbij het lid aan de binnenkant van de pot, wat extra steun biedt tegen het van de pot gepleurd worden, iets wat niet altijd pijnloos geschied.

Als dan de darmen en de blaas gelegeerd zijn is het leed nog niet voorbij, er moet nog geveegd worden. Daarbij is het noodzakelijk het lid uit de pot te halen. Je meteen hand, twee voeten en een schouder tegen de wand schrap te zetten. Met de vrije hand het papier te pakken en het boeltje schoon te veegen. De broek moet nog op en dicht. Hoe je het ook probeert er komt het moment dat je de tweede hand nodig hebt, daar hebben ze op liggen wachten. Dus je begrijpt wat er dan gebeurt, als een biljardbal wordt je de kajuit ingebonjourd. Nu maar hopen op beter weer of om de dag poepen want dat verkleint het risico met 50%.

Piet Bongers

Wat is een Gilling?
Voor het antwoord zie pagina 2.

Was ist ein Gilling?
Für die Antwort siehe Seite 2.

He?

Knopen, worpen, steken & splitsen • Knoten, Wurfe und Stiche

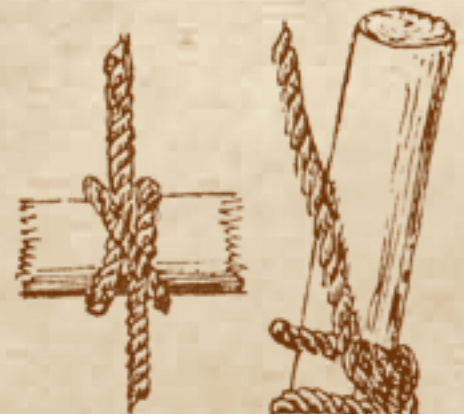
Mastworp

Deze eerste keer willen wij graag uitleggen wat een mastworp is en hoe u hem kan gebruiken, bijvoorbeeld voor het ophangen van fenders (stootkussens), autobanden en ander soort wrijfzooi. Deze worden opgehangen bijvoorbeeld aan de reling buiten op het schip. Dit is ter voorkoming dat het schip zelf of het schip/kade ernaast schade krijgt.

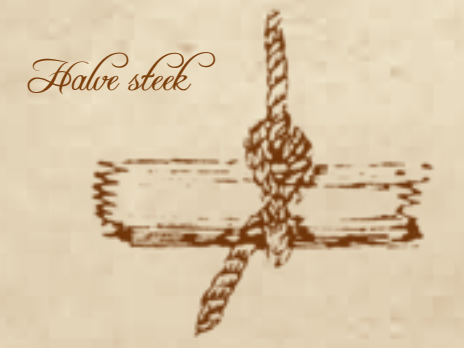
Algemene omschrijving:

Mastworp of paalworp, een steek die wordt gevormd door twee halve slagen tegen elkaar inlopend om een lijn of een rondhout te leggen of een dunner touw aan een dikker te verbinden. Hij wordt o.a. gebruikt om weeflijnen aan de hoofd touwen te bevestigen en voor allerlei werk aan boord, bijv. om stootkussens en blokken op te hangen. Het is een steek die niet slipt. Zeker als er nog een halve steek bovenop komt. En een goede knoop kan altijd weer los gemaakt worden!

FRS: demi-cléfs renversées, noeud de batelier, noeud d' enfléchure
DTS: Webeleinensteck
ENG: clove hitch, crossing knot

Mastworp

Halve steek

Mastwurf

Das erste Mal möchten wir erklären, was ein Mastwurf ist und was man damit kan. Zum Beispiel Fender aufhängen, Reifen und andere Dinge an einer Schiffsreling. Diese werden außerhalb des Schiffes ausgesetzt, meist an der Reling um zu verhindern, daß Schiffe sich gegenseitig oder an de Kade beschädigen.

Der Mastwurf (auch Webeleinensteck) ist ein Stich zum Anschlagen der Leine an ein Objekt. Er kann gelegt oder gebunden werden.

Mastwurf legen

Wird der Mastwurf gelegt, so bildet man mit einer Leine zwei Augen und schiebt diese übereinander. Danach legt man die zwei Augen um ein Objekt, z.B. einen Stab oder einen Zaunpfahl und zieht sie fest. Wird der Mastwurf gebunden, so legt man zuerst die Leine einmal ganz um das Objekt. Daraufhin kreuzt man die Leine und legt die Leine ein zweites mal um das Objekt. Die Leine führt man nun an der Kreuzungsstelle unter der Leine hindurch.

Sichern

Wird der Mastwurf mit dem Zopfende der Leine erstellt, so ist er mit einem Halbschlag zu sichern. Beim Erstellen mit dem Augende der Leine ist dies nicht notwendig.

Evenementen Maritieme Verantstaltungen

2009

April

4-5 april / Piepperrace / IJsselmeer / Volendam
12 april / Vloeddag Monnickendam / Monnickendam

Mei

14-16 mei / KWS Schuttevaerrace / IJsselmeer en Wadden
22-23 mei / Harlingen-Terschelling Sloepenrace / Harlingen

Juni

4-5 juni / HT-Race / Harlingen-Terschelling
12-21 juni / Oerol / Terschelling
27-28 juni / Lemster Bokkingrace / Lemmer

Juli

3-5 juli / Jan Haring Race / Monnickendam
10-12 juli / Vloeddagen Den Helder / Den Helder
18 juli-31 juli / SKS-Skatsjesilen / Friesland

Augustus

1-6 aug. / Sneekweek / Sneek
1-8 aug. / IEKS Skatsjesilen / Friesland
8-9 aug. / Visserijdagen / Stavoren
13-15 aug. / Botter, Visserij Weekend Zuiderzeemus. / Enkh.
14-16 aug. / Flevo-Race / Muiden
21-22 aug. / Visserijdagen Makkum / Makkum
21-22 aug. / Delta Loyd 24 uren Race / IJsselmeer, Waddenzee
22-26 aug. / DelfSail 2009 / Delfzijl
26-29 aug. / Visserijdagen Harlingen / Harlingen
28-29 aug. / Visserijdagen Harderwijk / Harderwijk
28-30 aug. / Rond en Platbodemjachten NK / Medemblik
28 aug-1 sept. / Visserijdagen Den Oever / Den Oever

September

4-6 sept. / Rond- en Platbodem NK / Monnickendam
11-13 sept. / Nazomerin in Oud Lemmer / Lemmer
12-13 sept. / 149e Hardeildagen - Merkweds. / Grou
12-13 sept. / Botter- en Monumentendagen / Elburg
18-20 sept. / Kottorweekend / Enkhuzen
18-20 sept. / OGA - Ned. Sluifsticht / Hoorn

Oktober

2-3 okt. / Leidens Ontzet / Leiden
3-4 okt. / Friese Hoekrace / Lemmer
10-11 okt. / Kuiper Brandaris Race / Harl. - Terschelling
16-19 okt. / Internationaal Shantyfestival / Workum
17-25 okt. / Stontrace / Workum - Warmond - Workum
17-25 okt. / Beurveer / Workum
19-24 okt. / Visserijdagen Workum / Workum
24-25 okt. / Bontekoe Race / Hoorn
24-25 okt. / Muider Hardeildagen / Muiden
31 okt. / Steile Bank race / Lemmer

November

2-7 nov. / Slag in de Ronde / Harlingen
6-8 nov. / Klassieke Schepen (beurs) / Enkhuzen
7-8 nov. / Nationale Waddenrace / Harlingen

December

19-20 dec. / Winterveelvaart / Groningen
24-26 dec. / Winterfeest op Terschelling
27 dec.-1 jan. 2010 / Oud & Nieuw op Terschelling

2010

19-23 aug. / Sail Amsterdam Amsterdam 2010

(onder voorbehoud van opmaak- en drukfouten)

Wilt u
ook hier
adverteren?

Bel 06 - 53 77 59 68 of mail
naar journaal@vhzc.nl

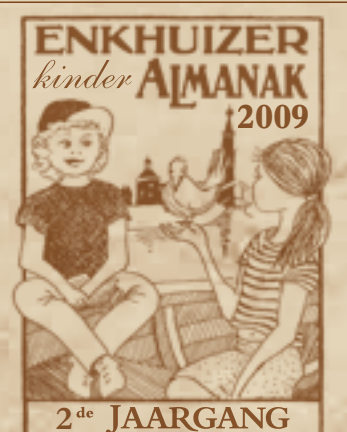
o.a. workshops 'zelf tegels bakken'
Makkum, tel. 0515 - 233780

's Werelds grootste collectie flessenscheepjes
in het 'Spuihuisje' vlakbij de Drommedaris.
Zuiderspui 1, Enkhuzen

www.zeilendehandelsvaart.nl

Redactie en eindredactie: Peter Wiebernet, Maartje Lunge
Vormgeving: Dunge Ceet, Vorm
Fotografie: diverse, met de bronvermelding (indien mogelijk)
Papier: Karbow cream 120 grams
Druk: Drukkerij Sparta-Leiden

Scheepswerf Van Laar

Uw partner voor het droogzetten van uw schip.

www.scheepswerfvanlaar.nl

IJmuiden

Wilt u ook
hier adverteren?

Bel 06 - 53 77 59 68 of mail naar journaal@vhzc.nl

Op deze
plaats uw
advertentie?

Bel 06 - 53 77 59 68
of mail naar journaal@vhzc.nl

Landzicht wyne

Kom zelf eens proeven in
haar werkplaats 't Sud
gevestigd in de oude
VOC stad Enkhuzen.
Voor bestellingen en
informatie neem contact
op met Hanneke Galama
06-53 722 767 of kijk op
landzicht.galama.nl
Proe die son op jou tong.

Irish Pub - The Dubliner

Dijk 80 (ingang hoek Venedie) in Enkhuzen
www.thedubliner.nl

colofon

VHZC
Postbus 311
2300 AH Leiden
Nederland
telefoon: 06 - 53 77 59 68
e-mail: info@vhzc.nl
www.vhzc.nl

VHZC
Postbus 311
2300 AH Leiden
Nederland

VHZC
Postbus 311
2300 AH Leiden
Nederland

VHZC Journaal is een uitgave van Quo Vadis Charters b.v., het initiatief
Verenigde Hollandse Zeil Compagnie - Leiden - Nederland.
Het VHZC Journaal verschijnt 9 x per jaar (*) in een oplage van 2500 exemplaren en wordt gratis verspreid aan de
opvarenden aan boord van de geboommereerde schepen van de VHZC en verzonden aan geminterscerende.
ISSN: 1877-797X

Willkommen

Willkommen bei der Vereinigten Holländischen Segel Kompagnie. Traditionell sind wir in Holland bekannt für unseren Handel, Mut, Innovation, kreative Lösungen und um frei und flexibel zu manœuvrern.

Wir würden keine Seefahrtstour mehr sein, wenn wir außer in den Niederlanden nach wie vor den größten Übersee Beitrag liefern zum beruflichen Segeln. Nicht mehr mit Fracht-, sondern jetzt für Urlaub, Spaß und Unterhaltung. Weltweit!

Die Vereinigte Holländische Segel Kompagnie (VHZC) bestimmt gerne zusammen mit Ihnen den Kurs. Wir bieten Ihnen praktische Informationen, finden die entsprechenden Antworten, geben Ihnen Einsicht in die vielen Möglichkeiten und haben ein offenes Ohr für Ihre persönlichen Maritimen Ideen. Rufen Sie uns an oder senden Sie eine E-Mail, bei der VHZC arbeiten richtige Menschen die Sie ganz persönlich mitnehmen in die maritime Welt. Sie haben die Wahl aus den Möglichkeiten, die wir Ihnen anbieten können. Das kostet uns etwas mehr Zeit, aber das machen wir gerne für Sie.

Willkommen an Bord!

Krabbersgat, Enkhuizen foto: Durga Geefj Vorm

Klippersace 2008, Enkhuizen foto: Durga Geefj Vorm

Flexibel

Holland und Friesland sind eine logische Wahl, wenn Sie auf der Suche sind nach Luxus und Professionalität. Selbst wenn Sie übernachtend in den Urlaub wollen, für Ihre Hochzeit, Ihr Jubiläum, für Ihren Tagesausflug, Wochenende und Wochentörn und ..... ?

Und wenn Sie doch gerade da sind, können Sie mitten im Wasser genauso gut eine Nacht (oder zwei) auf diesen Schiffen übernachten. Ganz im Niederländischem Stil. Und dieser ist überraschend angenehm!

Die Wahl

Wer die Wahl hat, hat die Qual, aber nicht bei uns! Für ein herausragendes Ereignis ist natürlich ein bemerkenswerter Ort erforderlich. Das trifft, die Schiffe und malerischen historischen Städte der VOC bieten ohne Probleme die schönsten Räumlichkeiten an kleinere Gruppen bis hin zu großen Gesellschaften. Probieren Sie dann die anderen Optionen, wie etwa die Formule 1 von Assen, Orerol auf Terschelling, die Sneekweek, DelfSail, Sail Amsterdam oder einer der vielen anderen kleinen und großen maritimen Veranstaltungen.

Catering

Jeder Skipper hat mit seiner vielen Jahre Erfahrung den besten Blick auf die verschiedenen Lieferanten in seinem bekannten (Segel-) Umfeld. Das Catering für die VHZC wird darum von den Skippern selbst versorgt. Es sei denn, Sie wählen selbst um Ihre eigene Verpflegung zu regeln. Bitte fragen Sie ein kostenloses Angebot für Ihre Reise mit Hilfe der Kontakt-Seite auf www.vhzc.nl

Qualität

Das Gras ist grüner beim Nachbarn, aber das Wasser ist blauer bei uns. Holland mag dan klein sein als Reiseziel. Die Friesen auf beiden Seiten des IJsselmeeres und in Zeeland tun sicherlich nicht unter vor dem Rest. Sowie die Schiffe und die einzigartig Standorte an Land haben alle notwendigen High-Tech-Gadgets um Ihre Ereignis erfolgreich ab zu schließen. Auch das authentische Segeln ohne moderner Takelage ist möglich. Auf den teilweise historischen, aber sehr professionell organisierten Schiffen können Sie einschiffen für Meetings und Incentives.

Fahrtgebiet

Das Watt: wirklich ein frischer Wind anders, aber erkennbar
IJsselmeer: mal eben weg, aber nicht zu weit
Markermeer: Entdecken Sie das verborgene Holland ein bekanntes Revier!
Östsee: nach wie vor die größte Segel-Flotte
Übersee: Stilvollen Luxus zu erschwinglichen preisen bis "Back to basic"
Die Schiffe: von Pullman bis zur Hängematte
Unterkunft: Rufen Sie uns an oder senden Sie eine E-Mail, bei der VHZC arbeiten richtige Menschen die Sie gerne ganz persönlich mitnehmen in die maritime Welt.

VHZC
Postfach 311
2300 AH Leiden
Niederlande

Telefon: 0031 (0)6 - 53 77 59 68
E-Mail: info@vhzc.nl
www.vhzc.nl

Klößen

Haben Sie etwas aufregendes erlebt auf einem Segelschiff? Oder kennen Sie eine gute Geschichte, haben Sie etwas maritimes auf dem Herzen? Erzählen Sie uns Ihre Geschichte im folgenden VHZC Journaal. **Kan auch auf Platt!** Schicken Sie Ihre Texte und Fotos bitte an die E-Mail-Adresse: journaal@vhzc.nl Rubrik 'Klößen', VHZC Journaal.

Die Redaktion

Ach so...

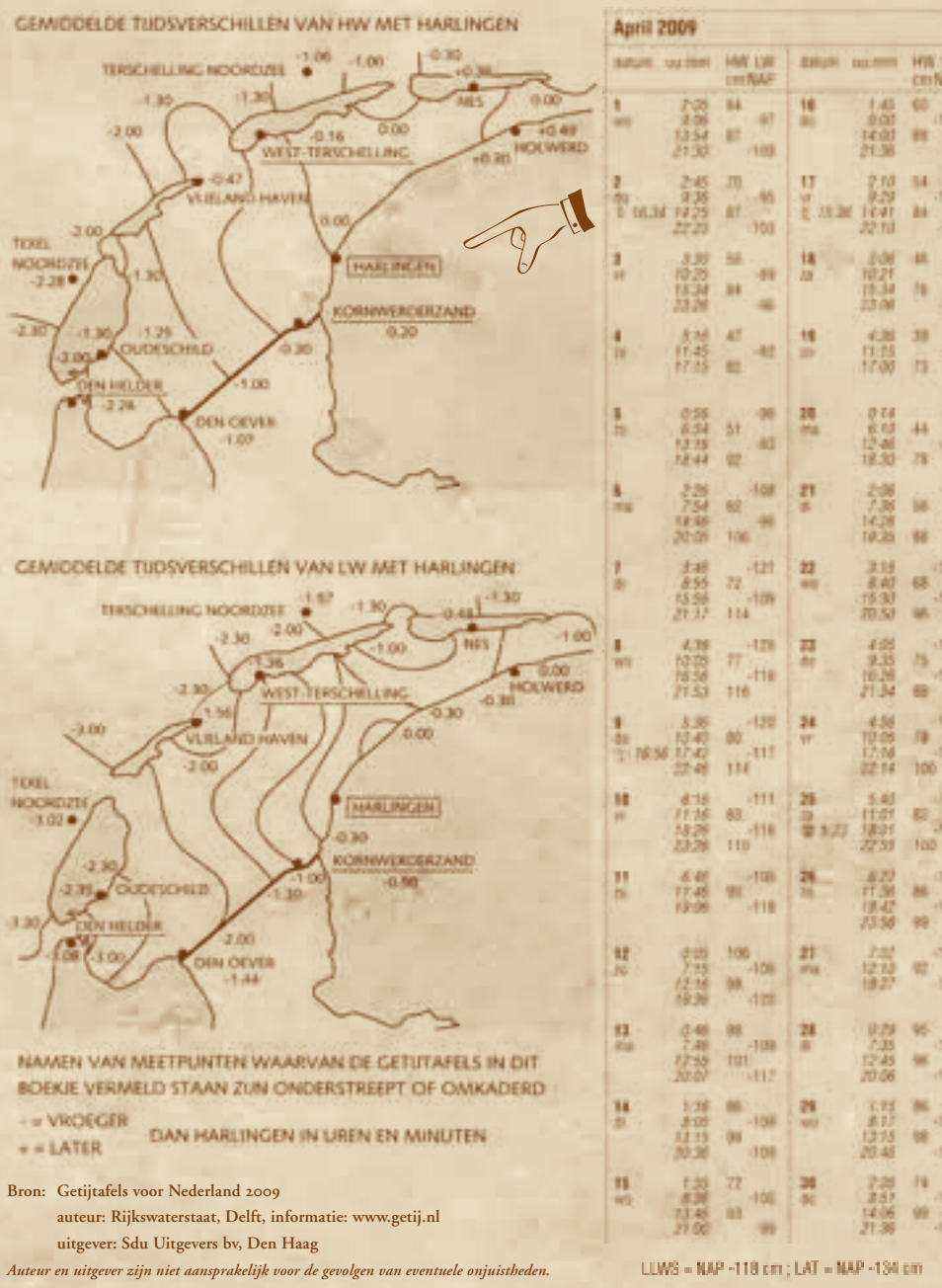
- Gilling (1):** Die hohle (Aus)Schnitt eines Ra-segel.
- Gilling (2):** Hohler, halbrunder, manchmal kantiger Übergang von einem Teil des Bollwerk auf einem anderen Teil, am Ende des Kampanjedecks, dem Halbdeck und dem Hauptdeck, wo das Bollwerk immer niedriger fällt. Die Gilling ist in der Regel mit Schnitzereien verziert.

Quelle: Lexikon der Segelfahrt (Zeilvaart Lexicon)

Ik vaar liever met een overtuigde schipper dan met een overtuigd schip

Arie Durga

Tijden en hoogten van hoog- en laagwaters • Harlingen

Shanty

Een shanty is een lied dat vroeger onder het werk aan boord van grote zeilschepen werd gezongen. Er zijn verschillende soorten shanty's afhankelijk van het werk dat moest worden gedaan aan boord van het schip.

Onder shanty's worden ook wel verstaan de liederen die werden gezongen in de beperkte vrije tijd. Deze liederen verhalen vaak van verre oorden. Hierbij zijn de onderwerpen vaak de vrouwen in de havensteden en verre landen en de liefde. Shanty wordt ook gezien als een protestlied op de slechte werkomstandigheden en de tirannie van de kapitein, stuurlieden en bootsman. De Shantymaan zong de coupletten

~ Whiskey in the jar ~

*As I was a-goin' o'er Gilgarr Mountain
I spied Colonel Farrell, and his money he was countin'.
First I drew my pistols and then I drew my rapier,
Sayin' "Stand and deliver, for I am your bold receiver."
Musha ringum duram da,
Whack fol the daddy-o,
There's whiskey in the jar.*

*He counted out his money and it made a pretty penny,
I put it in my pocket to take home to darlin' Jenny.
She sighed and swore she loved me and never would deceive me,
But the devil take the women, for they always lie so easy!
Musha ringum duram da*

*I went into me chamber all for to take a slumber,
To dream of gold and girls, and of course it was no wonder:
Me Jenny took me charges and she filled them up with water,
Called on Colonel Farrell to get ready for the slaughter.
Musha ringum duram da*

*Next mornin' early, before I rose for travel,
A-came a band of footmen and likewise Colonel Farrell.*

*I goes to draw my pistol, for she'd stole away my rapier,
But a prisoner I was taken, I couldn't shoot the water.
Musha ringum duram da*

*They put me into jail with a judge all a-writin':
For robbin' Colonel Farrell on Gilgarr Mountain.
But they didn't take me fust and I knocked the jailer down
And bid a farewell to this tight-fisted town.
Musha ringum duram da*

*I'd like to find me brather, the one who's in the army;
I don't know where he's stationed, be it Cork or in Killarney.
Together we'd go roamin' o'er the mountains of Kilkenny,
And I swear he'd treat me fairer than my darlin' sportin' Jenny!
Musha ringum duram da*

*There's some takes delight in the carriages and rollin',
Some takes delight in the hurley or the bollin',
But I takes delight in the juice of the barley,
Courtin' pretty maids in the mornin', o so early!
Musha ringum duram da*

Bladmuziek/melodie zijn te vinden op: www.vhzc.nl

Prentverbeeldingen: De Groenlandsvaarders rond 1760, deel 1
Enkhuizer Almanak, jaargang 1818
Bron: Archief Enkhuizer Almanak

De Zeemeermin van Edam

Nog geregeerde hertog Albrecht van Beieren over Holland, toen de tijdging kwam, dat in het Purmermeer een zeemeermin was gevangen. Zij had geleefd in de Zuiderzee, en ze had zich steeds verborgen, als de visschers kwamen. Zij haatte de menschen. Zij hield alleen van het spel tusschen golven en zonneglans, als ze zwemmende niet wist, of het schuim der zee was of warm licht, waartusschen haar blanke armen kliefdien. De storm kwam op, en de wilde zee brak de dijken. De vloed voerde haar mede, en zij dreef het Purmermeer binnen, willoos, als was ze een stuk hout. Ze kon den weg niet meer terug vinden, en ze dook, om voedsel te vinden. Met men en zuiver wier was ze bekleed. Men herstellde de dijken, en de Zuiderzee trad binnen haar gebied terug, onmachtig ten slotte tegen de menschen.

deze waren echter zoo vreemd, dat het geen taal van menschen kon zijn. Men wiesch haar schoon van het wier en het mos, dat haar als een lange, golvende mantel dekte, en men trok haar vrouwenkleederen aan. Ook leerde men haar het voedsel der menschen eten: zij verzadigde er zich aan. Toch verlangde zij ernaar, om weer in het vrije water te leven, en met wind en golven, haar vrienden te spelen. Telkens liep ze naar buiten, om zich in het meer te werpen met groote moeite hield men haar tegen. Veel volk kwam haar bezien, en men sprak allerwege van haar.

Ook de bewoners van Haarlem – een machtige stad – hoorden van het wonder vertellen en ze zonden burgers uit, om haar in levenden lijve te aanschouwen. Ze keerden terug en zeiden: *'Het is een mooie zeemeermin, die men ons in Edam getoond heeft.'* *'Wanneer het een mooie zeemeermin is, mompeld een burger, 'dan komt ze Haarlem méér toe dan Edam.'* Toen keerden zij, die haar gezien hadden, naar het kleine stadje aan de Zuiderzee terug, en ze vroegen, of Haarlem de zeemeermin bezitten mocht. De Edammers waren hierover zeer bedroefd. Zij gingen tot de burgers der trotsche stad en vroegen: *'Wilt ge haar hebben?'* *'Ja.'*

Kroniek over 1403, Enkhuizer Almanak jaargang 1784
Bron: Archief Enkhuizer Almanak

Telkens moest de zeemeermin boven komen; en ze zwom dan rustig voort, totdat menschen naderden. Dan dook ze, zoolang ze kon, en ze werd angstig, als de menschen (meest waren het vrouwen, die booten met vee voortroerden – haar konden zien. Ze wist niet, dat ook de menschen bang voor haar waren, al was hun nieuwsgierigheid even groot als hun vrees. Telkens dichter kwamen de vrouwen en maagden met haar booten bij de plaats, waar zij zwom, en ze bemerkten, dat het slechts een arme, weerlooze zeemeermin was, en ze kon niets dan plassen en ploeteren in het water. Eindelijk hadden ze moeds genoeg, om heel dichtbij haar te komen, en met sterke armen hieven ze haar, hoe ze zich ook verzette, binnenboord. Ze voeren met haar in de stad Edam, en iedereen verwonderde zich over haar wezen. Ze trachtte zich verstaanbaar te maken, en men deed moeite haar woorden te begrijpen:

Er was geen keus. De Haarlemmers voerden de blanke buit met zich mede, en ze deed haar intocht in Sint Bavo's veste. Daar leerde men haar spinnen op een spinnewiel ... rrr! deden de raden. Ze leefde er vele jaren lang, en nadat ze was gestorven, begroef men haar op het kerkhof der menschen, want dikwijls had ze het teeken des Kruises gemaakt.

Bron: Cohen, Josef. Nederlandse Sagen en Legendes. Zutphen, 1918

De Zee

Wat is dat nou eigenlijk die zee van jullie waar steeds die liedjes over gaan vol melancholiek.

En van tjonge tjonge wat is het weer fijn en zogenaamde zeemans romantiek. Een grote plas met water, van vele eeuwen oud. Alleen een boot blijft er op drijven en als je het proeft dan smaakt het zout.

Langs de kanten bergen stenen en hier en daar wat zand, waar met olie ingesmeerde menschen liggen te bakken. Mens waar zit nou je verstand? Al lag het vol met bier van hier tot Dover of rode wijn, tot aan het einde van de regenboog. Neen dankje sla mij maar over, ik blijf hier en houd mijn voeten droog.

Piet Bongers

Aha...

- Gilling (1):** De holle uitsnijding van de onder- of zijkant van een raziel.
FRS: écranchure
DTS: Gilling, Gilge, Ausschnitt
ENG: gore, roach
- Gilling (2):** Holle, halfronde, soms ook hoekige overgang van een deel van de verschansing naar een ander deel, ter hoogte van het uiteinde van de kampanje, het halfdek en de bak, waar de verschansing telkens lager zakt. De gilling is meestal versierd met snijwerk.
FRS: rabatruce, volute de plat-bord, herpe de plat-bord
DTS: Gilling, Seitengilling, Schnörkel m
ENG: drift arch, drift piece, hancing piece

Bron: Zeilvaart Lexicon

Van de redactie

Advertenties in 3 maten:
- 55 x 55 mm: € 25,- per plaatsing, € 200,- abonnement per jaar voor 9 uitgaven.
- 110 x 55 mm: € 48,- per plaatsing, € 400,- abonnement per jaar voor 9 uitgaven.
- 55 x 110 mm: € 48,- per plaatsing, € 400,- abonnement per jaar voor 9 uitgaven.

Het VHZC Journaal komt uit in de 3de week van de maand. Kopij graag aanleveren voor de 25ste van de voorafgaande maand, bij voorkeur per e-mail (journaal@vhzc.nl) of anders CD-rom. Graag als onopgemaakt tekst of Wordbestand, foto's liefst zo hoog mogelijke resolutie in jpeg.

De redactie is niet verantwoordelijk voor de inhoud van advertenties en ingezonden stukken en behouden zich het recht voor ingezonden kopij te wijzigen, in te korten of te weigeren. Het gebruik van artikelen uit het VHZC Journaal is toegestaan, mits na voorafgaande schriftelijke toestemming van de redactie en onder duidelijke vermelding van de bron.

- (* medio april:** begin vaarseizoen
- mei t/m september:** vaarseizoen
- eind oktober:** einde vaarseizoen
- december:** Kerst en Oud & Nieuw-special

OEROL

Terschellings Oerol Festival
www.oerol.nl

ENKHUIZER ALMANAK 2009

414de JAARGANG

Ook deze krant wordt naar alle tevredenheid gedrukt door:

DRUKKERIJ **sparta**

Rooseveltstraat 14/M
2321 BM Leiden
Tel: 071 5128770

DURGE EFT
O O A V O R M V O O

Lente actie voor de bruine vloot!

Opmaak, beeldretouche én drukwerk
250 ansichtkaarten (enkelzijdig full color en zw/w)
en 250 visitekaartjes (dubbelzijdig full color)
nu voor € 214,- incl. BTW.

www.durgegeeftvorm.nl
Tel. 0228 315 013 / 06 209 36 548

Syltsje

Een jaar lang per jaar inkleuren
Terschellings per halfjaar
naar de Eerste Syltsje
Eenmaal per jaar, op zaterdag
tekenen de vlag, een syltsje,
van aanschouwing tot een kunst.

Voor Syltsje
drinkt u puur,
op 1/3 of terdand!

DRANKHANDEL LUTINE
Van Terschelling

Drankhandel Lutine, Boornstraat 19, Terschelling-West
Bij inlevering van deze bon en aankoop van een fles Syltsje een GRATIS Syltsje bekertje.